

## شبکه در اخبار

### گزارشی از اجلاس مدیران شبکه EARN

بیست و نهمین اجلاس مدیران شبکه EARN در روزهای نهم و دهم ماه مه سال ۱۹۹۳ در شهر ترنونهام کشور نروژ برگزار شد. در این اجلاس، نمایندگان کشورهای اتریش، بلژیک، چک، اسلواکی، دانمارک، فنلاند، فرانسه، آلمان، یونان، مجارستان، ایران، ایرلند، رژیم اشغالگر قدس، ایتالیا، هلند، نروژ، لهستان، پرتغال، اسپانیا، سوئد، سوئیس، ترکیه و انگلستان شرکت داشتند و نمایندگان کشورهای بلغارستان، لوکزامبورگ، روسیه، ایسلند، قبرس، مصر، لیتوانی، رومانی، تونس و یوگسلاوی از اعضای اصلی غایب بودند.

در این جلسه، گزارش مفصلي از اقدامات انجام گرفته در دفتر شبکه در پاریس به اطلاع حاضران رسانیده شد که بسیار مورد توجه قرار گرفت. از موارد مهمی که در این اجلاس مطرح شد، پیشنهاد نماینده لهستان در مورد اختصاص بودجه خاصی جهت کمک به کشورهایی بود که به تازگی به شبکه راه یافته‌اند. بنا به این پیشنهاد، دفتر شبکه در پاریس از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی در کشورهای مختلف، به انتقال تکنولوژی شبکه به این گونه کشورها کمک خواهد کرد. این پیشنهاد با سیزده رأی موافق، چهار رأی مخالف و چهار رأی ممتنع به تصویب رسید. همچنین، نامه مسئول شبکه اروپایی Operational Unit (OU) به شبکه EARN در مورد همکاریهای متقابل مطرح شد و مسئول این شبکه که در جلسه حضور داشت به سئوالات حاضران در مورد اهداف و دربرگیرنده شبکه مزبور پاسخ گفت. در خاتمه، مدیران شبکه EARN ضمن رد پیشنهاد پیوستن به شبکه OU، خواستار ادامه تماس و هماهنگی بیشتر شدند. تصمیم‌گیری در مورد بودجه سال آینده، مانند همیشه بسیار بحث‌انگیز و طولانی بود و تصویب نهایی آن به اجلاس بعدی که در ماه اکتبر برگزار خواهد شد موکول گردید. در شبکه EARN تعدادی از کشورهای پیشرفته مانند انگلستان، آلمان و هلند خواستار کاهش خدمات شبکه و در نتیجه کاهش بودجه و حق اشتراک -سالانه کشورشان هستند. زیرا در آن کشورها به

دلیل وجود شبکه‌های ملی قوی، اکثر این خدمات به طرق دیگر به کاربران ارائه می‌شود. از سوی دیگر، اغلب کشورهای عضو شبکه EARN مانند کشورهای اروپای شرقی، آسیای میانه، خاورمیانه و آفریقا، استفاده زیادی از این گونه خدمات می‌برند و خواهان ارائه آنها هستند.

در این اجلاس، درخواست کشور گرجستان برای پیوستن به شبکه به اتفاق آرا به تصویب رسید.

### گزارشی از فعالیتهای واحد کامپیوتر

#### ۱. راه‌اندازی سرویس FTP

در اردیبهشت ماه سال جاری دو نفر از کارشناسان واحد کامپیوتر در اجلاس سالانه شبکه آموزش و پژوهش اروپا (EARN) و نیز کنفرانس مشترک شبکه اروپا شرکت کردند. یکی از مسائلی که در خلال جلسات گروه عملیاتی شبکه مطرح شد، فراهم ساختن یک ماشین FTP در آلمان بود. استفاده کنندگان شبکه EARN/BITNET تا کنون امکان استفاده از این ابزار را تنها از طریق دانشگاه برنستون داشتند. اینک با احداث گروه FTP در آلمان، کلیه استفاده کنندگان شبکه EARN می‌توانند از امکانات FTP با استفاده از یست الکترونیک بهره‌مند شوند. نام این ماشین BITFTP است. گروه آلمان اولین گروه شبکه EARN است که این سرویس را ارائه می‌دهد. در ضمن کلیه تغییرات لازم در جدولهای مسیریابی در گروه ایران برای استفاده از این سرویس اعمال گردیده است.

#### • FTP چیست؟

قابلیت تبادل اطلاعات بین کامپیوترها در سیستمهای جدید اطلاعاتی از اهمیت خاصی برخوردار است. به دلیل اختلافی که در نحوه سازماندهی و ذخیره اطلاعات در سیستمهای مختلف وجود دارد، تهیه یک ابزار عمومی برای تبادل اطلاعات کاری دشوار است. تهیه استانداردهایی برای ساختن اطلاعات در سیستمهای مختلف تقریباً امکانپذیر نیست و به همین لحاظ تمرکز اصلی بر وضع استاندارد برای نحوه تبادل اطلاعات معطوف شده است و این امر دامنه پروتکل تبادل پرونده (FTP) را در برمی‌گیرد. FTP روش انتقال پرونده‌های اطلاعاتی را بین دو کامپیوتر فراهم می‌سازد.

#### • BITFTP چیست؟

BITFTP سرویس دهنده FTP در شبکه‌های با ساختار BITNET است و به استفاده کنندگان شبکه EARN امکان استفاده از سرویس FTP روی گروه‌های شبکه INTERNET را می‌دهد. به منظور بهره‌گیری از خدمات ماشین BITFTP، استفاده کننده باید با به کارگیری بیست الکترونیک تقاضای خود را روانه این ماشینها کند. ماشین BITFTP فرمانهای موجود در بدنه پیام را به ماشینهایی که توان پاسخدهی به تقاضای استفاده کننده را داشته باشند روانه می‌کند و پاسخ دریافتی را نیز به طور خودکار به استفاده کننده باز می‌گرداند.

#### ۲. تهیه جزوه‌های راهنمای فارسی

برای سهولت استفاده از امکانات شبکه، واحد کامپیوتر مستراً جزوات راهنمایی را به زبان فارسی برای هر یک از خدمات شبکه آماده می‌کند و در دسترس استفاده کنندگان قرار می‌دهد.

در حال حاضر، دو راهنمای جدید آماده شده است که استفاده کنندگان می‌توانند برای دریافت آنها به واحد کامپیوتر مراجعه کنند:

- راهنمای استفاده از FTP. در این راهنما ضمن معرفی این سرویس جدید، فرمانهای قابل استفاده و نحوه به کارگیری این سرویس تشریح شده است.

- راهنمای استفاده از نرم افزار Kermit. از نرم افزار Kermit می‌توان برای انتقال پرونده‌ها بین دو کامپیوتر که دارای سیستمهای عامل متفاوتی هستند استفاده کرد. به دلیل محدودیت کامپیوتر گروه ایران، از کلیه استفاده کنندگان درخواست شده است که پرونده‌های حجیم خود را روی کامپیوتر Vax نگهداری نکنند و آنها را به کامپیوتر شخصی خود منتقل نمایند. مطالب مندرج در این راهنما، برای انتقال پرونده‌ها از کامپیوتر Vax به کامپیوتر شخصی و بر عکس، دستور العملهای مرحله به مرحله‌ای را به استفاده کننده می‌دهد.

#### ۳. برگزاری دوره آشنایی با شبکه

یک دوره آموزشی یک روزه برای آشنا کردن استفاده کنندگان جدید از خدمات شبکه در تاریخ سه شنبه ۱۸ خرداد ماه سال جاری در محل ساختمان اختیاریه برگزار شد. این دوره در برگیرنده مطالب زیر بود:



آن کلیه گره‌های دارای نشانی IP روی این شبکه تعریف می‌شوند.

در ضمن، تجهیزات لازم برای نصب شبکه محلی ساختمان فیزیک نیز خریداری شده است و این شبکه به زودی راه‌اندازی خواهد شد. قرار است در آینده نزدیک شبکه‌های محلی در ساختمان از طریق یک خط تلفن استیجاری (leased line) به یکدیگر متصل گردند.

#### ۶. نرم افزارهای جدید در محیط VMS

به منظور تبادل پرونده‌ها از طریق خطوط ارتباطی، بانکهای اطلاعاتی مختلف از روشهای متفاوتی برای فشرده‌سازی و کد گذاری اطلاعات درون پرونده‌ها استفاده می‌کنند.

واحد کامپیوتر در تلاش است تا کلیه نرم افزارهای موجود در این زمینه را فراهم و در دسترس استفاده کنندگان قرار دهد.

نرم افزارهایی که جدیداً برای فشرده‌سازی و کدگذاری آماده شده‌اند عبارت‌اند از

- VMSTAR
- VMS-SHARE
- UUDECODE
- UUENCODE
- LZDCOMP

از کارهای پژوهشی جاری خود را ذکر کنند. این تقاضا نامه در کمیته کامپیوتر مرکز بررسی می‌شود و در صورت تأیید، یک شناسه کاربری به متقاضی اختصاص می‌یابد. از آن پس، امکان استفاده از خدمات واحد کامپیوتر و سرویسهای شبکه در محل مرکز میسر خواهد بود.

#### ۵. ایجاد شبکه محلی (LAN) در ساختمان اختیاریه

یک شبکه محلی کامپیوتری در ساختمان اختیاریه نصب و راه‌اندازی شده است. به کمک این شبکه کلیه کامپیوترهای شخصی موجود در این ساختمان و از جمله کامپیوترهای شخصی کتابخانه مرکز به یکدیگر مرتبط شده‌اند.

برنامه آینده واحد کامپیوتر، اصلاح نرم افزارهای کتابخانه برای استفاده در این شبکه محلی است. پس از انجام این عمل، کلیه اعمال کتابخانه کاملاً مکانیزه خواهد شد. همچنین در آینده نزدیک، این شبکه محلی به کامپیوتر گره ایران در شبکه EARN متصل می‌شود و از این طریق کلیه کامپیوترهای شخصی موجود در ساختمان اختیاریه قابلیت برقراری ارتباط با شبکه‌های BITNET, EARN و INTERNET را خواهند داشت.

این شبکه محلی در حال حاضر تحت پروتکل IPX کار می‌کند. در آینده نزدیک پروتکل TCP/IP نیز به کار گرفته خواهد شد و پس از

- آشنایی مقدماتی با سیستم عامل VMS

- آشنایی مقدماتی با نکتوروزی شبکه

- آشنایی با خدمات شبکه

- پرسش و پاسخ

مطالب این دوره طوری برنامه‌ریزی شده بود که استفاده کننده بتواند به طور مستقل از پایانه‌های موجود در مرکز استفاده کند و از خدمات شبکه بهره‌مند شود. در انتهای این دوره، طی یک جلسه پرسش و پاسخ به سئوالات شرکت کنندگان در زمینه شبکه و خدمات آن پاسخ داده شد و آنها ضمن بازدید از مرکز کامپیوتر، از نزدیک با نحوه استفاده از خدمات شبکه آشنا شدند. در این دوره جمعاً ۲۱ نفر از دانشگاهها و سازمانهای دولتی شرکت داشتند. در آینده نیز چنین دوره‌هایی به طور مستمر از طرف واحد کامپیوتر برگزار خواهد شد.

#### ۴. تعریف شناسه کاربری برای اعضای هیئت علمی دانشگاهها

به منظور ارائه هر چه بیشتر خدمات شبکه، از این پس برای آن دسته از اعضای هیئت علمی دانشگاهها که برای پروژه‌های تحقیقاتی خود نیاز به استفاده از خدمات پست الکترونیک داشته باشند، شناسه کاربری (user id) بر روی کامپیوتر مرکز تعریف می‌شود. بدین منظور، کسانی که مایل به استفاده از این خدمات هستند باید فرم تقاضای شناسه کاربری را تکمیل و شرح مختصری

